

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 18Csp/203/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320204303
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Detvaiová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2021:2320204303.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Evou Detvaiovou, v právnej veci žalobkyne: I.. Z. R., T.: X.X.XXXX, U. H. S.Á. XXXX/XX, G., zast.: JUDr. Marcel Ružarovský, advokát so sídlom A. Žarnova 11C, Trnava, IČO: 53 711 343, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 792 752, zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 350 Eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi primerané finančné zadostučinenie vo výške 350 Eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 11.11.2020 domáhala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 350 Eur a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnila tým, že dňa 14.11.2012 uzatvorila so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobkyňi úver vo výške 1.500 Eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splácať v 42 mesačných splátkach po 80,37 Eur, pri dojednanej ročnej úrokovej sadzbe 70,01% a RPMN 65,72%. Celková čiastka, ktorú mala žalovanému vrátiť bola 3.375,54 Eur. Keďže medzi stranami sporu nedošlo na základe predsporovej výzvy žalobkyne k mimosúdnej dohode, domáhala sa žalobkyňa ochrany svojich práv na príslušnom súde. Žalobkyňa vo svojej žalobe uviedla, že zmluva je v rozpore s právnou úpravou, najmä zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, teda že zmluva neobsahuje náležitosti vyžadované zákonom, pričom absencia alebo nesúlad týchto náležitostí so zákonom spôsobuje sankciu bezúčinnosti a bezpoplatkovosti zmluvy. Žalobkyňa taktiež žiadala určenie neplatnosti dohody o poskytnutí služby, ktorá tvorí súčasť zmluvy. Okresný súd Galanta rozsudkom zo dňa 6.2.2020, sp. zn. XXCsp/XX/XXXX žalobe v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 966,11 Eur s 5% úrokom z omeškania ročne od 9.3.2019 do zaplatenia, vrátane zaplatenia trov konania v rozsahu 100 %. Rozsudok bol potvrdený Krajským súdom Trnava zo dňa 28.9.2020, sp. zn.: 23CoCsp/16/2020. Súdny v rámci predmetnej zmluvy zistil najmä nasledovné nedostatky: a) žalovaný na účet žalobkyne vyplatil úver vo výške 1.284,25 Eur, b) zmluva obsahuje nesprávnu výšku spotrebiteľského úveru v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch, c) žalobkyňa na uzatvorenie dohody o poskytnutí doplnkovej služby musela pristúpiť, d) žalobkyňa v čase podpisu zmluvy nedostala relevantnú informáciu o tom, kedy bude splatná prvá ani posledná splátka, e) postup žalovaného pri výpočte RPMN nebol správny. Na základe týchto nedostatkov bolo právoplatne rozhodnuté, že úver je bezúčinný a bez poplatkov, čo znamenalo, že spotrebiteľ (žalobkyňa) bola povinná veriteľovi vrátiť len istinu úveru; platby

prevyšujúce istinu úveru tak predstavovali bezdôvodné obohatenie, ktoré bol žalovaný povinný žalobkyni vydať. Žalobkyňa má za to, že sú dané všetky podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. Vo veci totiž existuje: 1. porušenie povinnosti veriteľom, ktorú povinnosť mu ukladá zákon č. 129/2010 Z. z., Občiansky zákonník či zákon č. 250/2007 Z.z., a to uvedenie obligatórnych náležitostí úverovej zmluvy a zákaz používania neprijateľných podmienok, 2. spotrebiteľ (žalobkyňa) úspešne uplatnila na súde porušenie predmetných povinností, keďže o nich bolo právoplatne (v prospech spotrebiteľa) rozhodnuté rozsudkom, 3. príčinná súvislosť, pretože spotrebiteľ bol v predmetnom konaní úspešný práve v dôsledku toho, že veriteľ (žalovaný) porušil právne predpisy a vyhotovil zmluvu v rozpore s výslovným znením právnej úpravy. Žiadne ďalšie podmienky na priznanie finančného zadosťučinenia pritom zákon nevyžaduje. Podnikatelia, žalovaný, totiž bežne v rámci obdobných žalôb namietajú účelovo tým, že na strane spotrebiteľa žiadna reálna ujma nevznikla, a teda by zadosťučinenie nemalo byť priznané. Uvedená argumentácia je však nesprávna a účelová, bez opory v právnom poriadku a dokonca v priamom rozpore so samotným účelom inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia. Súdny Slovenskej republiky sa s uvedeným argumentom opakovane zaoberali a konštantne uzatvárajú, že tento argument nemá žiadnu právnu relevanciu. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 7.12.2017, sp. zn. 3Co/101/2017). Pri nároku na primerané finančné zadosťučinenie postačuje samotná hrozba ujmy (rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 12.12.2017, sp. zn. 7Co/100/2017). Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde (rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 12.12.2017, sp. zn. 7Co/101/2017). Na priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie teda postačí, ak veriteľ poruší práva spotrebiteľa, resp. povinnosti veriteľovi uložené právnou úpravou a spotrebiteľ tieto porušenia úspešne uplatní na súde. Medzi porušením povinnosti a úspešným uplatnením práva musí existovať kauzálny nexus. Spotrebiteľ nemusí utrpieť skutočnú škodu, postačí, ak mu takáto škoda hrozí. V tomto prípade však možno konštatovať, že škoda spotrebiteľovi nie len hrozila (čo už samo o sebe je postačujúce na priznanie finančného zadosťučinenia) ale reálne aj vznikla. Pri čestnom a odbornom postupe žalovaného pri vyhotovovaní zmluvy, by majetkové práva spotrebiteľa neboli ohrozené a nebolo by do nich zasiahnuté. Je pravdou, že veriteľovi patrí a mala by patriť odplata za poskytnutý úver, avšak iba v prípade splnenia podmienky, že sám neporuší kogentné ustanovenia zákona upravujúce postup poskytovania úverov. Ak veriteľ postupuje v rozpore so zákonom a spotrebiteľ je tak objektívne uvedený do omylu v otázkach podstatných pre posúdenie obsahu, resp. rozsahu jeho záväzku, veriteľ tak bez právneho dôvodu ohrozuje jeho majetok a v končnom dôsledku do neho aj priamo zasahuje (ak je úver poskytnutý). Zásah do práv a majetkovej sféry žalobkyne je pritom zrejmý z toho, že najskôr bola zo strany žalovaného zavedená (nepravdivo informovaná) o podmienkach úveru, následne bola nútená plniť na účet žalovaného prostriedky, na ktoré zo zákona nemal žalovaný nárok a napokon bola žalobkyňa nútená podstúpiť súdne konanie za účelom ochrany svojich práv, keďže žalovaný sa aj napriek svojmu nezákonnému postupu odmietol akýmkoľvek spôsobom mimosúdne dohodnúť. Žalobkyňa v žalobe v tejto súvislosti poukázala na rozhodovacie prax súdov. Výšku primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyňa vyčíslila na sumu 350 Eur. Napríklad aj Krajský súd Trenčín (sp. zn. 5Co/934/2015) považuje za súladné so zákonom, aby sa výška primeraného finančného zadosťučinenia odvodzovala od výšky úveru, morálnej a majetkovej ujmy. Krajský súd Prešov (sp. zn. 7Co/350/2015) považoval za logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy hroziacej žalobkyni v súvislosti so žalovaným uplatňovaným nárokom. Odplata za poskytnutie úveru formálne predstavovala 1.875,54 Eur (celková čiastka - istina). Skutočná odplata po zohľadnení nezákonného strhnutia poplatku však predstavovala až sumu 2.091,29 Eur; teda v tejto výške boli zároveň ohrozené majetkové práva žalobkyne. Preto žalobkyňa považuje výšku primeraného finančného zadosťučinenia 350 Eur za primeranú na to, aby pre spotrebiteľa predstavovala dostatočnú náhradu za diskomfort z dôvodu, že spotrebiteľ bol nútený domáhať sa ochrany práv na súde (aby tak naďalej neznižoval svoj majetok na úkor žalovaného, ktorý postupoval v rozpore so zákonom) a zároveň táto výška finančného zadosťučinenia bude v dostatočnej miere plniť aj odradzovaciu funkciu pre prípadné budúce porušenie práv zo strany žalovaného. Napokon, ďalšími kritériami pre posúdenie výšky primeraného zadosťučinenia sú: intenzita zásahu do práv spotrebiteľa, výška nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžka trvania závadného stavu a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom, spoločenskom živote žalobcu (Krajský súd Trenčín, sp. zn. 4Co/124/2019).

2. Žalobkyňa na preukázanie svojho nároku predložila listinné dôkazy, a to rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn.: XXCsp/XX/XXXX-XXX zo dňa 6.2.2020 a rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn.: 23CoCsp/16/2020-172 zo dňa 28.9.2020.

3. Súd žalobe vyhovel v plnom rozsahu vydaním platobného rozkazu sp. zn: XXCsp/XXX/XXXX-XX zo dňa 24.11.2020, proti ktorému podal žalovaný odpor, preto ho súd podľa § 267 ods. 3 CSP zrušil.

4. Žalovaný v odpore popiera základ nároku, pretože rozsudok vo veci sp. zn. XXCsp/XX/XXXX nebol vydaný na základe záveru o porušení práv spotrebiteľa. Uvedené rozhodnutie bolo vydané na základe súdu o bezúročnosti úveru. Podľa rozsudku KS Trenčín, č.k. 19Co/110/2019 zo dňa 15.7.2020: „Samotná skutočnosť, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala niektoré podstatné náležitosti podľa zákona, síce v širšom zmysle možno označiť ako porušenie povinnosti uviesť v zmluve náležitosti podľa zákona, nejde však o porušenie výslovne formulovanej povinnosti dodávateľa (zákon o spotrebiteľských úveroch to uvádza ako náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nie ako povinnosti dodávateľa - veriteľa) a čo je podstatné, tento nedostatok sankcionuje zákon o spotrebiteľských úveroch bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru.“ Žalovaný ďalej namieta, že podaná žaloba neobsahuje žiadnu skutočnosť, ktorou by suma 350 Eur bola odôvodnená. Z podstaty finančného zadostučinenia, ktoré je v civilnom práve používané na viacerých miestach vyplýva, že ide o satisfakciu za imateriálnu ujmu. Žiadnu inú funkciu mu právna úprava nepriznáva. Všeobecne teda primerané finančné zadostučinenie znamená odčinenie nemajetkovej ujmy (buď v peniazoch, alebo aj nepeňažnou formou). Vyznačuje sa ďalej tým, že má osobný charakter, t.j. viaže sa na osobu, ktorá takúto ujmu utrpela. Do 9.6.2013 právna úprava umožnila priznanie finančného zadostučinenia v prípade, ak porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov bolo spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu. V súvislosti s obsahom podanej žaloby to znamená, že žalobkyňa bola povinná tvrdiť a preukázať, že táto podmienka je splnená v prípade zmluvného vzťahu uzavretého dňa 14.11.2012. Žalobkyňa uvádza v podanej žalobe len tvrdenie, že sumu 350 Eur považuje za primeranú. Takéto vymedzenie odporuje finančnému zadostučineniu ako satisfakcii v zmysle hore uvedeného, keďže žalobkyňa nevymedzuje za čo konkrétne by sa satisfakcia mala priznať. Rovnako zo žaloby nevyplývajú ani skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné usudzovať, či je splnená podmienka primeranosti. Primeranosť je vlastnosť, ktorá vyžaduje adekvátnosť ku konkrétnym okolnostiam, v súvislosti s ktorými sa satisfakcia má poskytnúť. Žalobkyňa v podanej žalobe ale neuvádza, v čom by prvok primeranosti mal byť splnený, hoci okolnosti preukazujúce primeranosť požiadavky musí preukazovať ona. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhuje, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

5. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení zo dňa 4.3.2020 uviedla, že žalovaný iba všeobecne a paušálne popiera nárok žalobkyne na primerané zadostučinenie, hoci jej nárok objektívne existuje a je podoprený relevantnými dôkazmi. Je nepochybné, že porušenie ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. predstavuje porušenie práva žalobkyne ako spotrebiteľa. Zákon č. 250/2007 Z. z. je všeobecným zákonom vo vzťahu k spotrebiteľom a dodávateľom, bez ohľadu na špecifiká ich právneho vzťahu. Zákon o spotrebiteľských úveroch je následne zákonom špeciálnym, ktorý konkretizuje práva a povinnosti strán pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom tento zákon celkom jednoznačne slúži k ochrane spotrebiteľa (už len z dôvodu, že veriteľ má povinnosť uviesť do zmluvy o úvere náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona). Podmienka porušenia práva spotrebiteľa, a to práva na pravdivé informácie o poskytovanom produkte v zmluve o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. je splnená (viď nesprávne uvedená RPMN, nesprávne informácie o výške úveru, absencia termínov splatnosti splátok a pod.) O porušení týchto povinností bolo právoplatne rozhodnuté, pričom tento rozsudok je záväzný pre strany sporu, ako aj pre konajúci súd, nakoľko sa ním vyriešila otázka hmotnoprávneho vzťahu medzi stranami sporu. Za predmetné porušenia pritom zodpovedá práve a výlučne žalovaný, ktorý predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere predložil žalobkyni na podpis a mal z tejto zmluvy prospieť. Žalobkyňa teda v žalobe zrozumiteľne uviedla, ktoré práva a povinnosti boli porušené - išlo o ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého ustanovenia má veriteľ povinnosť riadne a pravdivo informovať spotrebiteľa o podmienkach úveru v písomnej forme. V konečnom dôsledku, aj aktuálna rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR je celkom jednoznačná, pokiaľ ide o podmienky pre priznanie nároku podľa ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, rozsudok zo dňa 30.1.2019, sp. zn. 6Cdo/127/2017). Sťažnosť proti predmetnému rozsudku Najvyššieho súdu SR bola Ústavným súdom SR dňa 15.4.2020, sp. zn. III. ÚS 124/2020 zamietnutá ako zjavne neopodstatnená. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že nárok žalobkyne v konaní 17Csp/34/2019 nebol vydaný na

základe porušenia práv spotrebiteľa, ale na základe bezúročnosti úveru, tieto tvrdenia sú tendenčné a účelové. Je celkom nepochybné (a táto skutočnosť si nevyžaduje ani osobitné vykonávanie dôkazov), že zmluva, aká bola predmetom konania 17Csp/34/2019 je formulárová zmluva, vyhotovená výlučne veriteľom, pričom spotrebiteľ má možnosť buď zmluvu ako celok prijať alebo neprijať. Vyhotovenie zmluvy je teda celé v „réžii“ veriteľa - žalovaného. Ak zmluva obsahovala také vady, že to spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, potom žalovaný jednoznačne konal v rozpore so zákonom a porušil práva spotrebiteľa (resp. svoje povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhotoviť zmluvu v súlade so zákonom). Takýmto právom je nepochybne právo spotrebiteľa na pravdivé a správne informácie o poskytovanom úvere. Žalovaný dokonca žalobkyňu v otázke náležitostí úveru tak zavádzal, že to mohlo mať vplyv (a aj malo) na nedôvodné znižovanie jej majetku (napr. deklarovanie výšky istiny 1.500 Eur, avšak v skutočnosti výška istiny bola nižšia, čo musel spotrebiteľ umelo doplatiť). V súlade s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu SR (6 Cdo 389/2015 a 6 Cdo 127/2017) nie je potrebné, aby existovala akákoľvek ujma spotrebiteľa a už vôbec nemožno hovoriť o náhrade nemajetkovej ujmy. Žalovaný, podobne ako iný veriteľia, nedôvodne a účelovo stotožňujú nárok podľa ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. so zadosťúčením podľa iných právnych predpisov, najmä podľa Občianskeho zákonníka, ktorý pozná náhradu nemajetkovej ujmy ako zadosťúčenie pri zásahoch do osobnosti fyzickej osoby. Podmienka existencie ujmy nie je ani zákonným predpokladom pre vznik žalobou uplatneného nároku, dokonca od 10.6.2013 sa upustilo od podmienky, že porušenie je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu. Ak teda právna úprava do 9.6.2013 vyžadovala iba spôsobilosť privodiť ujmu a nie vznik ujmy samotnej, potom od 10.6.2013 o to viac nemožno žiadať od spotrebiteľa, aby takúto ujmu dokazoval, pretože vypadla aj podmienka „spôsobilosti konania privodiť ujmu“. Žalobkyňa teda nemusí preukázať ani to, že konanie veriteľa je spôsobilé privodiť ujmy, pretože takúto podmienku už zákon nepozná. Postačí, ak preukáže samotné porušenie práva alebo povinnosti. Ak však ujma vznikne, táto okolnosť iba znásobuje závažnosť konania žalovaného a musí sa odzrkadliť vo výške primeraného finančného zadosťúčenia. Na druhej strane, ak ujma neexistuje, nemá to žiadny vplyv na vznik a existenciu nároku (v tejto súvislosti možno hovoriť o akejsi „príťažujúcej“, „zostrujúcej“ okolnosti). Pre úplnosť žalobkyňa dodáva, že nárok podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. nie je nárokom, ktorý pozná § 13 Občianskeho zákonníka, pretože predmetom tohto konania nie je osobnosť človeka a jeho nemajetkové práva (česť, vážnosť, dôstojnosť), ale ochrana práv spotrebiteľa, teda ochrana fyzickej osoby z hľadiska postavenia (statusu) v zmluvnom vzťahu (podobne to uviedol aj Okresný súd Lučenec vo veci 7Csp/111/2019). Keďže nárok spotrebiteľa vznikol až právoplatnosťou rozhodnutia vo veci 17Csp/34/2019, nie je potrebné preukazovať spôsobilosť konania žalovaného privodiť ujmu (napokon žalobkyňa ujmu nielen hrozila, ale aj vznikla, na čo poukázala už v žalobe).

6. Pokiaľ ide o sumu primeraného finančného zadosťúčenia, žalobkyňa uviedla, že túto dostatočne odôvodnila s odkazom na konkrétne skutočnosti. Zdôraznila, že výška primeraného finančného zadosťúčenia závisí od úvahy súdu, teda žalobkyňa ju odhaduje s prihliadnutím na relevantnú súdnu prax a okolnosti prípadu. Túto nie je možné vypočítať tak, ako napr. bezdôvodné obohatenie z bezúročného úveru. Napokon, ďalšími kritériami pre posúdenie výšky primeraného zadosťúčenia sú: a) intenzita zásahu do práv spotrebiteľa - neuvedenie viacerých obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vrátane nesprávnej RPMN, ako jedného z najpodstatnejších údajov zmluvy, b) výška nedôvodne požadovanej sumy žalovaným - viac ako 2.000 Eur, ktoré žalovaný od žalobkyne požadoval (vo forme odplaty, na ktorú nemal nárok), pričom časť tejto sumy aj získal, c) dĺžka trvania závadného stavu - od uzatvorenia zmluvy (14.11.2012) až do rozhodnutia súdu (28.9.2020), teda takmer 7 rokov a d) objektívna spôsobilosť tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom živote žalobkyne - znižovanie životnej úrovne na úkor žalovaného, ktorý požadoval neprimerane vysokú odplatu za úver, zadržiavanie finančných prostriedkov žalobkyne, ktoré vrátila až po právoplatnom rozhodnutí súdu. V tejto súvislosti aj iné súdy uvádzajú, že spotrebiteľ je nútený vynaložiť úsilie spojené so súdnymi konaniami (ako prejav diskomfortu), pričom cieľom ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práv a povinností zo strany dodávateľa na súde a v tomto konaní bol úspešný (napr. Krajský súd Žilina zo dňa 28.01.2021, sp. zn. 9CoCsp/31/2020). Napokon nemožno prehliadať skutočnosť, že žalovaný sa odmietal akokoľvek mimosúdne dohodnúť, teda žalobkyňa bola nútená domáhať sa ochrany svojich práv na príslušnom súde proti ekonomicky a právne silnejšiemu subjektu. Rovnaký postoj vo vzťahu k žalobkyňu (spotrebiteľovi) a jej nárokom má žalovaný aj v tomto konaní. Záverom poukazuje aj na sankčnú funkciu primeraného finančného zadosťúčenia, teda jeho výška musí byť taká, aby bola spôsobilá odradiť žalovaného od ďalšieho protiprávneho konania. Z vyššie uvedených dôvodov žalobkyňa trvá na podanej žalobe v celom rozsahu.

7. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 22.4.2021 uviedol, že žalobkyňa vo svojom podaní tvrdí, že tým, že úver mal byť bezúročný, je daný predpoklad pre priznanie nároku na primerané finančné zadostučinenie. Žalovaný zastáva názor, že označená skutočnosť nespĺňa predpoklad vyjadrený v § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., pretože bezúročnosť úveru nepredstavuje porušenie práva spotrebiteľa. Napríklad aj podľa rozsudku KS Trenčín, č.k. 19Co/110/2019 zo dňa 15.7.2020: „Samotná skutočnosť, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala niektoré podstatné náležitosti podľa zákona, síce v širšom zmysle možno označiť ako porušenie povinnosti uviesť v zmluve náležitosti podľa zákona, nejde však o porušenie výslovne formulovanej povinnosti dodávateľa (zákon o spotrebiteľských úveroch to uvádza ako náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nie ako povinnosti dodávateľa - veriteľa) a čo je podstatné, tento nedostatok sankcionuje zákon o spotrebiteľských úveroch bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru.“ Krajský súd v Nitre v rozsudku č.k. 6Co/241/2018 zo dňa 29.11. 2019 uviedol: „Pokiaľ ide o rozhodnutie o primeranom finančnom zadostučinení (bod 36 napadnutého rozsudku), odvolací súd poukazuje na to, že zo samotného inštitútu finančného zadostučinenia vyplýva, že ide o prostriedok slúžiaci k reparácii ujmy, ktorá mala byť v konaní spôsobená. Je na žalobkyni preukázať, či jej ujma vznikla a ponúknuť na svoje tvrdenia dôkazy.“ Žalovaný namieta aj tvrdenia žalobkyne, ktorými odôvodňuje svoju objektívne neprimeranú požiadavku. V prvom rade tvrdí, že skutočnosti uvádzané žalobkyňou nie sú dôvodom pre to, aby boli zohľadnené pri určovaní náhrady relutárnej satisfakcie. Primerané finančné zadostučinenie nie je náhrada za údajne hroziace dôsledky, pretože už len samotné tvrdenie o nich je teoretický predpoklad. Za druhé, ak by „hroziaci“ následok viedol k vzniku škody, tak by bol vysporiadaný náhradou škody za predpokladu, že ho nekryje náhrada v podobe úrokov z omeškania. Žalobkyni bol úrok z omeškania uhradený, pričom žiadne skutočnosti o hroziacej alebo vzniknutej škode ani netvrdila (a v podaní takýto následok ani nepreukazuje). Žalobkyňa v podaní ani netvrdí, aké skutočnosti a následky by vlastne priznaním finančného zadostučinenia mali byť vysporiadané. Žalovaný trvá na vyjadrení k žalobe a navrhuje, aby súd podanú žalobu zamietol.

8. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 10.8.2021, na ktoré sa nedostavila žalobkyňa, ktorej neúčast ospravedlnil jej právny zástupca a nedostavil sa žalovaný ani jeho právny zástupca, ktorí svoju neúčast neospravedlnili. Súd v súlade s § 180 CSP vec prejednal na pojednávaní v ich neprítomnosti. Právny zástupca žalobkyne sa pridržiaval písomných podaní, v ktorých je podrobne popísané, prečo považujú návrh za dôvodný. Pokiaľ ide o samotný vznik nároku, odkázal na judikatúru NS SR, ktorú citovali aj vo vyjadreniach a podľa ktorej jediným predpokladom na priznanie primeraného finančného zadostučinenia je úspech spotrebiteľa v spore proti dodávateľovi. Táto podmienka je bezpochyby splnená, čo dokazujú právoplatné rozhodnutia tunajšieho súdu a Krajského súdu Trnava. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadostučinenia, túto zdôvodnili s ohľadom na viacero okolností, pričom tieto okolnosti berie do úvahy aj súdna prax. Jedná sa najmä o intenzitu zásahu do práv spotrebiteľa, výšku nedôvodne požadovanej sumy veriteľom, pričom táto okolnosť je jedna z podstatných, teda akýmsi vodíkom pre stanovenie primeranej sumy, pokiaľ ide o zadostučinenie. Podľa súdnej praxe by zadostučinenie malo predstavovať 20% až 30% z odplaty, ktorú požaduje veriteľ. Žalobkyňa v tomto konaní uplatňuje necelých 20%, preto uplatnenú sumu vo výške 350 Eur považujú za primeranú. Právny zástupca žalobkyne na doplnenie uviedol, že žalobkyňa žiadala od žalovaného iba jeden úver na preklopenie nepriaznivej ekonomickej situácie, avšak žalovaný jej poskytol dva úvery, pričom z oboch pri poskytnutí z istiny úveru strhol určitú čiastku, ktorá žalobkyni vyplatená nebola. Žalovaný taktiež vykonával zrážky zo mzdy, ktoré boli tunajším súdom vo vzťahu k zmluvám, ktoré boli uzavreté medzi žalobkyňou a žalovaným zakázané. Z týchto dôvodov žiadal, aby súd žalobe vyhovel a priznal žalobkyni náhradu trov konania v plnom rozsahu.

9. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa žalobou, vyjadreniami strán sporu, žalobkyňou predloženými listinnými dôkazmi a s obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav: žalobkyňa podala na tunajšom súde proti žalovanému žalobu tak, ako je vyššie uvedené. Okresný súd Galanta rozsudkom zo dňa 6.2.2020, sp. zn. 17Csp/34/2019-123 žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 966,11 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy od 9.3.2019 do zaplatenia, vrátane zaplatenia trov konania vo výške 100%. Súd v rámci predmetnej zmluvy zistil nedostatky, v dôsledku ktorých považoval úver z predmetnej zmluvy za bezúročný a bez poplatkov. Proti rozsudku podal žalovaný odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd Trnava rozsudkom sp. zn. 23CoCsp/16/2020-172 zo dňa 28.9.2020 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške.

10. Podľa § 3 ods. 5 prvá a tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa alebo podľa osobitných predpisov, ktorými sú predpisy na ochranu spotrebiteľa. Uvedený nárok je daný, ak dodávateľ porušil osobitnú právnu úpravu vyplývajúcu z noriem na ochranu spotrebiteľov, ktorými sú najmä osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv obsiahnutá v § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka, zákony o spotrebiteľských úveroch, o finančných službách na diaľku a podobne. Účelom týchto noriem je zvýšená ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má postihnúť nečestného dodávateľa, ktorý tieto osobitné právne normy nerešpektuje.

12. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žaloba bola podaná dôvodne. Žalobkyňa ako spotrebiteľ si úspešne v predchádzajúcom spore sp. zn. 17Csp/34/2019 uplatnila porušenie svojho práva ako aj porušenie povinnosti ustanovených právnymi predpismi, v dôsledku čoho bolo vydané rozhodnutie, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 966,11 Eur s prísl. titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Žalovaný pri vyhotovovaní zmluvy porušil ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., čím sa bezdôvodne obohatil a vyvolal stav právnej neistoty. Žalovaný preukázateľne nedôvodne, v rozpore so zákonom získal od žalobkyne bezdôvodné obohatenie vo výške 966,11 Eur. Tunajší súd rozsudkom pod sp. zn. 17Csp/34/2019 zo dňa 6.2.2020 určil úver za bezúročný a bezpoplatkový pre pochybenia pri vypracovaní zmluvy o úvere. Nemožno mať preto pochybnosti o tom, že žalobkyni podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vznikol voči žalovanému nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Bol to práve žalovaný, kto nepostupoval s odbornou starostlivosťou, predložil žalobkyni na podpis zmluvu, ktorá nespĺňala náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z.

13. Žalobkyňa sa v tomto prípade úspešne domohla svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia. Faktom je, že žalovaný porušil spotrebiteľské práva žalobkyne už momentom uzatvorenia úverovej zmluvy, ktorá bola súdom vyhodnotená ako bezúročná a bez poplatkov, a ktorá nespĺňala náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z.z. Z uvedeného preto vyplýva splnenie predpokladu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia pri uplatnenom porušení práva alebo povinnosti ustanovenej nielen samotným zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ale aj osobitnými predpismi, v tomto prípade zákona č. 129/2010 Z.z. Žalovaný porušil spotrebiteľské práva žalobkyne predložením jej zmluvy o úvere, uzatvorenej v rozpore so zákonom č. 129/2010 Z.z., v dôsledku čoho bola zmluva súdom vyhodnotená ako bezúročná a bez poplatkov, v dôsledku čoho plnenie žalobkyne nad rámec poskytnutého úveru predstavuje sa strane žalovaného bezdôvodné obohatenie na úkor žalobkyne.

14. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Neexistuje spôsob výpočtu, vzorec, ktorý by určil konkrétnu výšku finančného zadosťučinenia a je len výsledkom voľnej úvahy súdu s prihliadnutím na okolnosti prípadu. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri uzatváraní úverovej zmluvy dojednávaniu konal v rozpore so zákonom. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, žalobkyňa zaplatila žalovanému sumu 2.250,36 Eur hoci na skutočne poskytnutý úver (1.284,25 Eur) z dôvodu jeho bezúročnosti a bezpoplatkovosti mala žalovanému zaplatiť 1.284,25 Eur. Žalobkyňa tak žalovanému zaplatila o 966,11 Eur viac, čo predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Žalobkyňa z dôvodu v rozpore so zákonom uzatvorenej úverovej zmluvy musela iniciovať súdne konanie na ochranu svojich spotrebiteľských práv, pričom samotné súdne

konanie je stresujúcim faktorom, odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Za daného stavu, s ohľadom na závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné a jeho priznaná výška je primeraná povahe a najmä rozsahu porušenia práv žalobkyne, zodpovedá svojmu účelu (teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov) pričom vo vzťahu k žalobkyňi ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené, neprímerané obohacovanie sa aj s poukazom na to, že žalobkyňa zaplatila žalovanému o 966,11 Eur viac, než jej bolo poskytnuté a s poukazom na to, že žalovaný od žalobkyne žiadal pri poskytnutí úveru 1.500 Eur, z ktorého v skutočnosti žalobkyňi poskytol len sumu 1.284,25 Eur úrok vo výške 70,01% ročne, pričom žalobkyňa mala žalovanému vrátiť sumu 3.375,54 Eur. V prejednávanej veci ujma na strane žalobkyne bez akýchkoľvek pochybností vznikla, keďže bol v predchádzajúcom spore pod sp. zn.: XXCsp/XX/XXXX žalovaný zaviazaný vydať žalobkyňi bezdôvodné obohatenie vo výške 966,11 Eur. Bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného bez akýchkoľvek pochybností, aj vzhľadom na skutočne poskytnutú výšku úveru (1.284,25 Eur) je natoľko vysoké, že mohlo mať vplyv aj na rozpočet žalobkyne a na uspokojovanie jej potrieb, keď predstavuje cca 75% z istiny skutočne poskytnutého úveru žalovanej a navyše žalobkyňa žiadala o úver z dôvodu preklenutia nepriaznivej finančnej situácie.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené má súd za to, že suma vo výške 350 Eur, ktorá predstavuje len necelých 19% z odmeny požadovanej žalovaným pri poskytnutí úveru, pričom žalovaný úročil poskytnutý úver ročnou úrokovou sadzbou až 70,01%, splní všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, a teda bude mať dostatočný satisfakčný charakter pre žalobkyňu, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň bude odmenou pre žalobkyňu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobila, ale napriek nepochybne svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii, akú si mohol zabezpečiť žalovaný, sa pustila do sporu s ním. Vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu súd považoval sumu vo výške 350 Eur za primeranú, keďže konanie žalovaného vyústilo do súdneho sporu, ktoré prebiehalo viac ako 1,5 roka a ku ktorému by nebolo došlo, keby žalovaný postupoval s odbornou starostlivosťou, korektne a poctivo a žalobkyňa by nemusela niesť náklady na právne zastúpenie. Súd považuje postup žalovaného za absolútne neprípustný, nepoživajúci právnu ochranu a to aj s poukazom na to, že sa nejedná o ojedinelý prípad. Na základe uvedeného súd žalobe vyhovel v plnom rozsahu.

16. Podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila.

17. O nároku žalobkyne na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spoj. s § 262 ods. 1 CSP, keďže bola v konaní v celom rozsahu úspešná, priznal jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, a to v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Galanta.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.